

[Bertel Dahlgaard.]

ikke kunne løses uden en voldsom sænkning af Englands sociale standard, der fik Bevan til at udtræde af regeringen — og så var der dog her tale om et land, hvis valutamæssige stilling er bedret meget stærkt i det sidste år på grund af den indirekte støtte, imperiets andre dele har kunnet yde under det ændrede konjunkturforløb.

Hos os drejer det sig derimod om et lille land, hvis gæld til udlandet er stigende fra måned til måned, og hvis kreditmuligheder næsten er udtømt.

Det er en offentlig hemmelighed, at i Norge har det samme problem medført en latent regeringskrise. En af det norske arbejderpartis stortingsmænd siger herom, at efterhånden som vareproduktionen indskrænkes til fordel for krigsproduktionen, truer sænkningen i levestandarden med at føre til social uro, og dette truer igen med at ramme forsvarets forudsætning: sammenholdet i folket. Det pågældende medlem af det norske regeringsparti mener, at Norge står foran et vejkryds, som han siger, i forholdet mellem udenrigs- og forsvarspolitikken på den ene side og indenrigspolitikken på den anden.

Vi står nu foran nogle måneder, hvor det vel er hensigten, at rigsdagen ikke skal være samlet, og jeg vil med hensyn til regeringens forberedelse af efterårets arbejde gerne sige, at jeg tror, følgerne vil blive meget store, hvis det ikke er muligt for regeringen at mobilisere andre kræfter end dem, den hidtil har sat sin lid til.

Marshallstøtten, som i finansåret 1948—49 udgjorde 125 mill. dollars, var i 1950—51 gået ned til knap 40 millioner; for indeværende år kender vi ikke beløbet. Jeg ser, at man i den her foreliggende økonomiske oversigt siger, at Marshallhjælpen ikke i år vil blive fordelt efter den hidtidige norm, og jeg ser, det siges,

„at der skulle være mulighed for, at

Danmark kunne få visse ydelser til afhjælpning af virkningerne af bytteforholdets forringelse“.

Danmark har i sandhed ikke nødig at modtage en sådan øget støtte med blusel. Det ville kun være en ringe refusion af de vældige tab, Danmark lider gennem den internationale konjunktur, der flytter værdier fra et råstoftattigt land til de råstofrige. Jeg håber, regeringen vil have muligheder for at gøre dette klart på afgørende steder.

Men dernæst forekommer det mig, at det alvorligt må overvejes, om den del af oprustningen, der kræver udenlandsk valuta, ikke i nogen grad kan udskydes. Det ses jo

tydeligt af den økonomiske oversigt, der foreligger, hvorledes investeringerne her i landet forskyder sig jævnt fra den civile investering til det offentliges forbrug til militære investeringer. Der foretages en nedskæring af maskiner og civile bygninger og civile anlæg med tilsvarende forøgelse af materiale og arbejdskraft til militære anlæg, hvad der er ensbetydende med formindskelse af landets produktionskraft.

Det er jo i det hele taget det tragiske i denne situation, at de bidrag til sanering af landets økonomi, som besparelser i det offentliges udgifter kunne give, er umuliggjort af den politik, der føres. Vi erindrer, hvorledes det forud for valget i efteråret blev påstået af finansministerens partifæller, at der kunne spares hundreder af millioner kroner på statens budgetter; men i den tid, der siden er forløbet, er der for hver million, der er sparet, givet 10 nye millioner ud til den øgede oprustning.

Jeg siger ikke dette for at rejse en diskussion om selve den militærpolitik, flertallet her i salen har bundet sig til, men jeg siger det, fordi det efter min opfattelse ikke går an i Danmarks nuværende situation, at visse områder er tabu. Der er ikke internationale forpligtelser, der gør, at nogen kan kræve, at Danmark skal ødelægge sin økonomi og folkelige standard.

Jeg hørte, at finansministeren i slutningen af sin tale fremsatte en bebudelse om den „almindelige og samtidige indtægtsbegrænsning i alle de vigtige samfundsgrupper, hvorved inflationen alene kan bremses“.

Det lyder nationaløkonomisk set meget plausibelt, men jeg vil gerne advare regeringen og bede den erindre, at den meget stærke nedskæring af et folks levestandard er noget mere end talstørrelser. Der kommer et tidspunkt, da det føles som noget utåleligt, og det er meget farligt, når man når det punkt. Derfor vil jeg appellere til regeringen, at den sætter sine bestræbelser ind, ikke ensidigt, men på flere punkter.

Jeg vil iøvrigt her sige, at det sorttaleri, som finansministeren skiftes med regeringsordførere til at sprede over landet gennem møder, forstærker utrygheden i befolkningen, opfordrer til ufornuftige dispositioner og forøger derigennem de vanskeligheder, vi i forvejen har. Man måtte virkelig opleve for lidt siden, at ordføreren for et af regeringspartierne i fuldt alvor stod op og højtideligt spurgte finansministeren, om han mente, man virkelig kunne tænke sig landet komme under administration, næsten uden at man på forhånd vidste det. Jeg vil gerne i anledning af sådanne udtalelser sige —